

Nieuwveld 61,
5702 HW Helmond
T 0492 - 525 177
E directie@kc-mozaiek.nl

www.kc-mozaiek.nl

Actief Burgerschap en Sociale Integratie

Jos van der Heijden

Actief burgerschap en sociale integratie

Context

❖ **Onze missie en ambitie**

Kindcentrum Mozaïek wil een school zijn, die kinderen voorbereidt op het goed kunnen functioneren in een snel veranderende maatschappij.

We willen dit doen in een veilige omgeving waar kinderen en volwassenen respectvol met elkaar omgaan. Ieder voelt zich verantwoordelijk voor zichzelf, de ander en de omgeving.

We bieden onze kinderen, vanuit hun eigenaarschap, ruimte en hulp bij het ontwikkelen van hun zelfstandigheid, talenten en sociale vaardigheden, zodat ze klaar zijn voor hun toekomst als sociaal wereldburger.

Als speciale opdracht zien we het begeleiden van onze nt2 kinderen. De missie van Kindcentrum Mozaïek biedt voor alle kinderen daarom een extra dimensie vanuit de kernwaarden:

- We zijn verschillend en gelijk.
- We leren van elkaars achtergronden.
- We zijn nieuwsgierig zonder te oordelen.

❖ **Leerlingenpopulatie**

Voor een aantal kinderen op onze school geldt dat de samenleving ingewikkeld en complex is en niet altijd voor iedereen even veilig en toegankelijk. Soms krijgen ze hier vanuit thuis niet de juiste hulp bij. Sommige kinderen vertonen destructieve assertiviteit in hun gedrag. Op school willen we een veilige omgeving bieden. De sfeer op school en in de groep moet goed zijn. Een kind moet zich veilig voelen en vertrouwen hebben in zichzelf. Het moet vertrouwen hebben in de leerkracht en de andere kinderen. Kinderen kunnen alleen maar tot leren komen wanneer ze het naar hun zin hebben.

Kindcentrum Mozaïek heeft kinderen van vele nationaliteiten en verschillende culturen die dagelijks met elkaar omgaan. Zeker ook gezien de Nt2-afdeling. Daarnaast wordt de school bezocht door een aantal kinderen, waarvan de ouders zelf weinig schoolsucces hebben gekend en afkomstig zijn uit zwak-sociale milieus..

Jaarlijks, bij de start van het schooljaar, ligt er een analyse van de populatie op schoolniveau en op groepsniveau. Deze zijn basaal voor het vaststellen van de onderwijsbehoeften van onze kinderen. Die analyse laat zien dat er veel kinderen met een (taal)achterstand zijn. Meer dan 90% is VVE-geïndiceerd. Dit brengt enkele risico's met zich mee en vraagt van professionals speciale competenties om de basisondersteuning te realiseren. Vaardigheden op het gebied van taalachterstand, pedagogisch handelen en communicatie, zowel met kinderen als met hun ouders, zijn bij alle teamleden aanwezig.

Analyse van de schoolpopulatie van de afgelopen schoolplanperiode en de hierboven beschreven zaken laat zien dat er amper wijzigingen optreden in de populatie.

Door onze populatie zijn wij extra alert op discriminatie, racisme en extremistische opvattingen en deze worden direct de kop ingedrukt door over deze onderwerpen met de kinderen in gesprek te gaan en er een open discussie over te voeren

❖ Kernwaarden

Onze kinderen en hun ouders/verzorgers mogen van ons verwachten dat elk kind:

- kan ontdekken waar het goed in is,
- ruimte krijgt voor het eigen talent en ...
- zo een goed gevoel van eigenwaarde ontwikkelt.
- reflecteert op die talenten en het eigen handelen.
- mag leren op een manier die bij hem/haar past.
- kennis vergaart in de kernvakken.
- veilig kan leren, spelen en werken.
- zich bewust is van waarden en normen en zo weet wat gewenst gedrag is.
- kan en durft te kijken door de bril van een ander en respect toont.
- weet dat het succesvol is als het samenwerkt.
- problemen kan herkennen, deze kan communiceren en samen naar oplossingen kan zoeken.
- mediawijs is en (info)bronnen op waarde kan schatten.
- vaardigheden leert waar het in de toekomst iets aan heeft.
- zelfstandig, ondernemend, onderzoekend en ontwerpand kan zijn.
- geholpen wordt om, samen met ouders/verzorgers en met ons, keuzes te maken.
- weet hoe de Nederlandse rechtstaat werkt en hoe daarin te functioneren.

Wettelijk kader

❖ Doelen

Met de kerndoelen als basis hebben we de volgende doelen geformuleerd:

- Het ontwikkelen van kinderen tot sociaal vaardige, betrokken en zelfstandige volwassenen.
- Het ontwikkelen van kinderen tot actieve deelnemers van deze maatschappij.
- Kinderen leren om een eigen mening te vormen.
- Kinderen leren om elkaars mening te respecteren en daar open voor te staan.
- Kinderen leren het 'anders' zijn te respecteren.
- Kinderen leren over andere culturen en geloven.
- Kinderen leren om samen te werken.
- Kinderen leren over de geschiedenis en het ontstaan van Nederland en Europa.
- Kinderen leren over de democratische rechtstaat en hun rol daarin als ze volwassenen zijn.
- Kinderen leren over het milieu en hoe zij een steentje bij kunnen dragen aan een beter en schoner milieu.

Uitvoering

❖ **Goed voorbeeld**

Om kinderen basiswaarden bij te kunnen brengen is het belangrijk dat we zelf het goede voorbeeld geven. Op Mozaïek werkt een betrokken team dat eerlijkheid, oprechtheid, menslievendheid, openheid, rechtvaardigheid en respect in een hoog vaandel heeft staan en de kinderen, ouders en elkaar op grond van die basiswaarden behandelen. In de klassen wordt er tevens veel aandacht besteed aan deze basiswaarden. Ze worden met de kinderen besproken, aangeleerd en geëvalueerd.

❖ **Maatschappelijk betrokken**

Kindcentrum Mozaïek investeert veel tijd:

- in de samenwerking met de peuterspeelzaal, buurtconciërge, wijkpolitie, maatschappelijk werk, jongerenwerk, wijkhuis, de woningbouw en de verenigingen in de wijk.
- in het bieden van stageplaatsen aan studenten van aan het onderwijs gerelateerde opleidingen.
- in de samenwerking met de (wijk)scholen, de gemeente en externe partners die een aanbod verzorgen dat in ons programma past.

❖ **Programma**

➤ Aanbod

Om onze doelen te verwezenlijken is gekozen voor de wereldverkenning-methode 'Blink' die perfect op deze doelen aansluit.

'Blink' is een geïntegreerde methode die o.a. aandacht besteedt aan de geschiedenis van Nederland, de werking van een democratische rechtstaat, Europese staatsinrichting, milieu en andere culturen

Deze methode zorgt er bovendien voor dat er op een structurele manier gewerkt wordt aan burgerschap en integratie.

➤ Werkwijzen

Voor de doelen waar geen methode of geschikte methode is gevonden, hebben we werkwijzen waarbij gewerkt wordt met een plan van aanpak of een protocol. Deze werkwijzen voldoen aan het PDCA principe en worden geborgd in het schoolplan.

- **Sociaal-emotioneel leerlingvolgsysteem.**
Mozaïek werkt met een sociaal leerlingvolgsysteem. Hierdoor komen kinderen die extra aandacht nodig hebben bij het aanleren en onderhouden van sociale vaardigheden snel en goed in beeld. Voor hen wordt er dan een vervolgtraject, afhankelijk van de problematiek, uitgestippeld. Zo kan het zijn dat een kind deel gaat nemen aan een SOVA training, een eigen handelingsplan in de klas krijgt of in het zorgteam besproken wordt.

- **Pedagogisch klimaat.**
Op de Mozaïek wordt gewerkt met een plan van aanpak betreffende het pedagogisch klimaat. In dit plan staan thema's centraal die zorgen voor het onderhouden en verbeteren van het pedagogisch klimaat. Thema's als regels en afspraken, coöperatieve werkvormen enz. komen aan bod zodat leerlingen leren dat er regels, afspraken en een goede basis van samenwerken nodig zijn om een prettige en veilige samenleving te kunnen creëren.
Om ruzies op te lossen wordt er een eenduidige oplossingsstrategie door alle leerkrachten gehanteerd. Deze strategie is gebaseerd op de strategie afkomstig uit het GroepsDynamisch Onderwijs (GDO). Daarnaast kennen alle leerkrachten het principe van groepsdynamiek en werken ze aan het begin van het schooljaar met lessuggesties afkomstig uit: 'Grip op de groep.' Dit om de vorming van een positieve groep zoveel mogelijk te sturen om zo pestgedrag eerder te signaleren en aan te pakken.
- **Pestprotocol.**
Op Mozaïek wordt een pestprotocol gehanteerd. In dit pestprotocol staan duidelijke afspraken over het voorkomen en omgaan met pesten binnen de school. Ook staan hierin duidelijke maatregelen vermeld die genomen worden als kinderen elkaar niet met respect behandelen.
- **Verlengde schooldag: incidenteel.**
Mozaïek werkt samen met partners die na school een aanbod verzorgen. Het is jaarlijks weer afwachten wat het aanbod zal zijn. In het verleden is gerealiseerd:
 - vanuit JIBB: judolessen en sportclinics
 - vanuit Leergeld: 'Ready to Rock' (muzieklessen)
 - vanuit de bibliotheek: Skoolzone (maken van werkstukken)
- **Verlengde schooldag: structureel.**
Het gehele schooljaar lang vinden er na school, op school, allerlei activiteiten plaats, georganiseerd door het jeugdwerk.
- **Leerlingenraad**
Door de kinderen kennis te laten maken met en deel te laten nemen aan de leerlingenraad krijgen ze op een speelse wijze inzicht in de werking van een democratie. Ze ervaren hoe het is om op een klassenvertegenwoordiger van eigen keuze te mogen stemmen.
Klassenvertegenwoordigers leren om de mening van een groep te vertegenwoordigen en ervaren dat het niet altijd een gemakkelijke opgave is om tot overeenstemming te komen wanneer er meerdere 'partijen' aan een tafel zitten. Op die manier zullen ze uit eigen ervaring beter begrijpen hoe ons politiek systeem in elkaar zit en werkt. Hierdoor wordt het voor hen gemakkelijker om deel te nemen aan onze maatschappij.
- **Cultureel aanbod**
Deelname gemeentelijk aanbod 'Kunstkwartier'.

➤ Mozaïek als oefenplaats

Op Kindcentrum Mozaïek krijgen de kinderen voldoende mogelijkheden, zowel in de klas als daarbuiten, om de opgedane kennis omtrent burgerschap en integratie te oefenen. Hierna volgt een lijst met activiteiten, soms ook in relatie met hiervoor genoemde inhouden.

- Activiteiten in het kader van Burgerschap en Integratie
 - registratie speelplaatsgedrag / ongevallen
 - communicatie met ouders/verzorgers door info/schoolkrant/gesprekken/ Inloopmomenten
 - kerstmarkt met goede doel actie
 - functionele samenwerking met instellingen
 - scheiden van afval (papier, batterijen)
 - wijkschoonmaakactie
 - kinderpostzegels
 - deelname sporttoernooien / avond4daagse
 - deelname bevrijdingsdagviering
 - bezoek vo
 - schoolkamp
 - beschikbaar stellen gebouw voor (wijk)activiteiten

❖ **Resultaten / borging**

Bij de diverse methodes zijn toetsen opgenomen waardoor we de ontwikkeling van de kinderen bij kunnen houden.

Wat betreft de sociale competenties maken we gebruik van een sociaal- emotioneel leerlingvolgsysteem. Bovendien zijn de leerkrachten van Mozaïek goed in staat om de kinderen te observeren en zo vorderingen te constateren.

- Veiligheidsmonitor: elk jaar
- Tevredenheidsonderzoeken: 1 x in de 3 jaar

Tijdens de studiedag op het einde van het schooljaar wordt schoolbreed geëvalueerd in het kader van onze kwaliteitscyclus. Geconstateerde actiepunten worden opgenomen in het verbeterplan van het komende schooljaar, als onderdeel van het schoolplan.